

Avelgemse Scheldemeersen

Rode zonder-laarzen-wandeling

Het natuurgebied de Avelgemse Scheldemeersen is begrensd door de oude spoorwegbedding, de huidige Schelde, de Ruggestraat en de Rijt. Het gebied bestaat uit afgesneden meanders en de lager gelegen Scheldemeersen.

Zie <http://www.natuurpunt.be/natuurgebied/avelgemse-scheldemeersen>

Start en parking: coupure Marcel Deweer, Meersstraat 43, 8580 Avelgem (zie icoon natuurreservaat (vuursalamander) op de kaart)

Bereikbaarheid: Parkeren kan aan industriegebouw 'Pattijne-Duprez' (Meersstraat 43). Volg van daaruit de onverharde weg rechts te voet (150 m) tot het infobord aan Coupure Marcel Deweer.

Toegankelijkheid: Goede wandelschoenen. Zowel verharde als onverharde, soms slijkerige wegen.

Afstand: 5 km

Knooppuntenvolgorde: Start-D7-D8-D9-X1-E1-A6-Start

Wandelbeschrijving:

De groene en rode wandeling starten beide aan het Natuurpunt-infobord, nabij het natuurgebied Coupure Marcel Deweer (**weetje A**). We vervolgen onze wandeling langs de Meersstraat (naar links!) en verder naar rechts (Harent). Rechts van ons bevindt zich een hooiland, afgezet met een houtwal en een wilgenrij. Hier heb je een zeer goed noordelijk zicht op de messcherpe grens tussen de meersen en de bebouwde kom van Avelgem, met de prominent aanwezige Sint-Martinuskerk. De weg buigt verder naar links, langs het viswater 'Zakske'. Ongeveer 200 m verder komen we aan het meest noordelijke punt van de Oude Schelde (=D7).

D7 ---> D8: We slaan de Scheldelaan naar rechts in. Ook hier is de buitenbocht een goed ontwikkelde oeverwal met vaste bewoning. We passeren de resto 'Karekietenhof' en 100 meter verder komen aan knooppunt D8.

D8 ---> D9: We volgen het asfaltbaantje rechtdoor. Een 300 meter verder passeren we eerst de buitenbocht van de Vuile Coupure (**weetje B**). We vervolgen onze weg tot aan de tweede coupure, Prairie genaamd (=D9).

D9 ---> X1: Wat verder komen we aan bij de Miracoupure, de vroegere Bekaertcoupure (**weetje C**).

X1 ---> E1 ---> A6: Aan de drukke Ruggestraat (X1) slaan we rechts af en volgen deze tot net vóór de brug, waar we langs een trapje afdalen naar het jaagpad langs de Schelde. Bovenaan de trap heb je een uitstekend zicht op de volledige coupure en directe omgeving. Het is ook de plaats waar de roman 'De teleurgang van de Waterhoek' van de bekende streekschrijver Stijn Streuvels zich afspeelt. Langs de oostelijke zijde is er het uitzicht over de wijk Waterhoek en de Ruggemeersen. We wandelen via het jaagpad langs de Schelde (via E1 tot A6, **weetje D**). Dichter gekomen bij de Schalaffie-industriezone, met zijn drie gigantische windmolens, slaan we terug een steenslagweg rechts in (A6), richting natuurklas.

A6 ---> Start: Rechts blikken we op een aantal uitgegraven, ondiepe waterpartijen in een afgespannen weiland, vlakbij de oude Schelde-arm. Met wat geluk tref je hier steltlopers aan zoals scholekster, bontbekplevier, oeverloper, ... zeker tijdens de lente- en zomermaanden. Nabij het infobord stoppen beide luswandelingen, zowel het groene als het rode tracé. Tijd voor een verkwikkende pauze nabij de natuurklas. Met misschien een voorbij schietende ijsvogel als toemaatje!

Weetjes

A. Coupure Marcel Deweer. In dit gebiedje bevindt zich ook de natuurklas van Avelgem, in het oude huis van Marcel. Het is een ongeëvenaarde groene oase van rust. Met wat geluk zie je een ijsvogel over het water van de Oude Schelde flitsen. We bevinden ons hier op een buitenbocht van een oud Schelde-tracé. Mede door de hogere ligging was hier ook de ontwikkeling van een kleine industriezone mogelijk. Naar het zuidwesten zien we een groen lint op de horizon die de industriezone Schalaffie scheidt van het meersengebied. Dit is de oude spoorweg Kortrijk-Ronse, ook Trimaarzate genoemd, die de Scheldevallei doorkruist op een verhoogde berm. Mits een aangepast beheer is dit een ideale biotoop voor tal van warmteminnende soorten zoals vlinders, insecten, ... De laatste geelgors van Zuid-West-Vlaanderen, een typische gele zangvogel die zich in struiken, akker- en graslanden ophoudt, broedde hier in de jaren 80.

B. De Vuile Coupure is een toponiem dat misschien verwijst naar het vroegere gebruik van de meander als gemeentelijke stortplaats. Tijdens natuurinrichtingswerken in 2010 kwam dit aan het licht. De meander is in functie van de nog aanwezige stortplaats, van op- naar afwaarts ingericht als open water en moeraszone, met variërende vochtigheidsgradiënt.

C. De Miracoupure, de vroegere Bekaertcoupure. Op de buitenbocht is deze oude meander als een behoorlijk breed open water heringericht. Samen met de lokale hengelclub (Kon. Bekaertvisser) voert Natuurpunt beheerwerken uit op en nabij de meander. Zo wordt de binnenzijde ingericht als rietruigte. Op de iets drogere stukken komen overvloedig zwarte elzen voor. Een centrale poel met zwak hellende oevers wordt zichtbaar bij de doorgang naar de Waterhoekbrug via de Ruggestraat.

D. Bij het terugwandelen naar de natuurklas via het jaagpad zien we op de zuidelijke Scheldeoever een verhoging in het landschap. Het is een oude landduin, daterend van net na de laatste ijstijd, waardoor een oude spoorwegbedding loopt in een 6 m diepe insnijding. De huidige Scheldebodding is in de eerste plaats een economische transportas voor de binnenscheepvaart, maar is ook gekenmerkt door een aantal natuurlijke elementen. Zo zijn er de talrijke rietstroken langs de waterlijn en een vrij goed ontwikkelde struikengordel op het oevertalud. De waterlijn is grotendeels verdedigd met grove stortstenen. Dit biedt meer kansen aan diverse vormen van waterleven dan de klassieke hellende betonplaten die men hier en daar nog wel ziet. Tijdens de wintermaanden – zeker als de kleine waterloopjes en vijvers bevroren liggen – biedt de Schelde toevlucht voor talrijke overwinterende watervogels.